

Šolski center Slovenj Gradec

Srednja šola Slovenj Gradec in Muta

Koroška ulica 11

2380 Slovenj Gradec

RAZISKOVALNA NALOGA

ZGODBA: K3 - KOROŠKA KULTURNA KRAJINA PRODUKT: ZGODBE KOROŠKEGA LESA

Mentorja: Mateja Gorišek, univ. dipl. ekon. in Roman Založnik, prof. zgo. in geo.

Avtorice: **Ksenija Čegovnik, Sabina Rošer, Nika Merčnik in Blažka Knap**

Slovenj Gradec, 11. 1. 2018

Vsebina

1	PREDSTAVITEV IZBRANE TEME IN STRUKTURA NALOGE	2
2	RAZISKOVALNI DEL	3
2.1	Analiza anket in intervjujev	3
2.2	Potrjevanje hipotez	3
3	OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA K3 - KOROŠKA KULTURNA KRAJINA	4
3.1	Umestitev ideje v prostor in čas	4
3.2	K3 - Koroška kulturna krajina, Zgodbe koroškega lesa	4
3.3	Opis poti tridnevnega programa Zgodbe koroškega lesa	5
3.4	ČASOVNICA TRIDNEVNEGA PRODUKTA: Zgodbe koroškega lesa	7
3.5	Opis turističnih znamenitosti in zanimivosti	8
3.5.1	<i>Etnološki muzej Črna na Koroškem</i>	8
3.5.2	<i>Muzej čebelarstva Mežica</i>	8
3.5.3	<i>Ajdovska deklica in kozolec</i>	8
3.6	300 let stara hiša na Lešah	8
3.7	Ekološka kmetija Dvornik	8
3.8	Puščavnikova pot	8
3.9	Herčeva žaga in mlin	9
3.10	Splavarjenje po reki Dravi	9
3.11	Drevesnica Omorika	9
4	KALKULACIJA	9
5	TRŽENJE	10
6	POST UP	10
7	SKLEPNI DEL	10
8	DODATEK K NALOGI	XI
8.1	Viri in literatura	XI
8.2	Ustni viri	XI
8.3	Internetni viri	XI
8.4	Kazalo tabel	XI
8.5	Kazalo slik	XI
9	PRILOGE	XII

1 PREDSTAVITEV IZBRANE TEME IN STRUKTURA NALOGE

V naši nalogi želimo predstaviti možnosti, kako bolje izkoristiti zgodovinske, kulturne in arhitekturne znamenitosti za vse zahtevnejše in trajnostno usmerjene obiskovalce, ki danes prihajajo na Koroško. Prepričane smo, da je koroška krajina dovolj bogata s kulturno dediščino, zato smo v ta namen pripravile turistični produkt – primer izleta, ki bo zajemal možnost spoznavanja življenja in aktivnosti, povezanih z lesom, ki je bil v preteklosti v tem okolju pomembna dobrina za življenje. Menimo, da ima les velik potencial za nadaljnji turistični razvoj, pri čemer je treba tovrstno kulturno dediščino predstaviti obiskovalcem na sodoben in všečen način. Z našim primerom izleta želimo spodbuditi promocijo Koroške kot kulturne krajine, kar bi povečalo prepoznavnost te regije in njeno tesno povezanost z lesom. Po pregledu turističnih brošur, letakov, zloženk, spletnih turističnih vsebin smo prišle do zaključka, da naš primer večdnovnega izleta, ki bi imel kot rdečo nit poudarek na spoznavanju dediščine lesa, v ponudbi Koroške na trgu še ne obstaja. Verjamemo, da je naš produkt inovativen, spodbuja razvoj trajnostnega turizma in kar je najpomembnejše, obiskovalci bodo lahko s sabo odnesli prijetne občutke, spomine in doživetja na Koroško. Da bi naloga dobila raziskovalni pridih, smo izvedle anketo med obiskovalci, s katero smo ugotovile, da bi se obiskovalci zelo radi udeležili takega izleta, in več intervjujev s ponudniki turističnih storitev, ki se strinjajo z nami, da ima lahko les kot kulturno doživetje velik potencial za razvoj in privabljanje obiskovalcev.

Po pregledu virov in literature ter opravljenem terenskem raziskovanju je bil čas za razvijanje naših idej.

Na začetku našega dela smo si postavile 4 hipoteze:

- ✓ Koroško pokrajino opisujeta gozd in les, ki predstavljata pomemben del naše kulturne dediščine. Trdimo, da obstaja vrsta etnološke, tehniške, umetniške, zgodovinske, arhitekturne dediščine, povezane z lesom, ki bi bila zanimiva za potencialne obiskovalce naše pokrajine.
- ✓ Kot drugo hipotezo smo si postavile trditev, da na našem območju še ne obstaja kompleksen turistični proizvod, ki bi obiskovalcem v določenem času na različne načine omogočil spoznavanje in doživljanje koroške kulturne krajine skozi les.
- ✓ Menimo tudi, da danes večina obiskovalcev pride na Koroško primarno zaradi naravnih zanimivosti in z njo povezane rekreacije.
- ✓ Zato smo kot zadnjo hipotezo postavile trditev, da med obiskovalci, željnimi novih spoznanj in doživetij, obstaja interes, da bi se udeležili spoznavanja Koroške nekoč in danes v povezavi z lesom.

Na začetku vsakega raziskovanja moramo postaviti določene cilje, ki jih želimo skozi raziskovanje in oblikovanje nečesa novega doseči. Tako smo tudi mi določile temeljne cilje naše raziskovalne naloge in produkta: povečati zanimanje med obiskovalci za kulturni turizem; pokazati obiskovalcem, kako so živeli Korošci z lesom včasih in tudi danes; povečati zanimanje za les kot naravno dobrino; spoznati različne možnosti, ki jih je les nudil v življenju in delu Korošcev; spoznati pestrost koroške kulinarike ter dejstvo, da si je potrebno vzeti dovolj časa kulturno zaužitje kakovostnega in zdravega obroka hrane; posneti všečen spot, ki bo vključeval lesno dediščino oz. ponudbo vseh treh dolin Koroške; večjo promocijo in turistični obisk Koroške.

V zaključku bomo predstavile načine trženja nove ponudbe in možnosti povezovanja z dosedanjimi ponudniki turističnih storitev na Koroškem ter uporabnost naše naloge.

2 RAZISKOVALNI DEL

2.1 Analiza anket in intervjujev

Oblikovale smo anketni vprašalnik, s katerim smo želele izvedeti, koliko in kako obiskovalci poznajo oz. vedo o koroški kulturni krajini. Ankete v slovenskem in nemškem jeziku smo razdelile po nastanitvenih obratih, v turistično informativne centre (TIC – e) na Koroškem. Odziv žal ni bil velik, zato smo anketiranje med obiskovalci opravile osebno in tudi preko spleta, v njem je sodelovalo 45 oseb. V anketi, v kateri je skupaj sodelovalo 102 vprašanih, je večina anketirancev (60,5 %) pritrdila, da so že obiskali Koroško regijo kot turisti, od teh je bila skoraj polovica starih med 26. in 50. letom. Nekaj več kot polovica se je za obisk Koroške odločila zaradi naravnih lepote in možnosti ukvarjanja s športnimi aktivnostmi. Zelo veliko anketirancev (kar 86 %) ne pozna ali pa zelo slabo pozna kulturno dediščino koroških krajev. Kot pomemben razlog vidimo slabo promocijo, neprepoznavnost regije in pomanjkanje povezovanja med posameznimi turističnimi ponudniki pri oblikovanju kompleksnih turističnih produktov. Presenečeni pa smo bili nad odgovorom, da več kot polovica vprašanih ne ve, da je več kot 60 % Koroške pokrite z gozdom, ki je v preteklosti še kako odločilno vplival na življenje tukajšnjih ljudi. Anketiranci ob pojmu »les kot produkt kulturne dediščine Korošcev« najprej pomislijo na gospodarske dejavnosti, povezane z lesom, in na splavarjenje, nekoliko manj pa na obrt in na ostalo kulturno dediščino. 80 % vseh, ki so nam odgovarjali, še ni slišalo ali zasledilo izleta na Koroškem, ki bi ponujal les kot del turistične ponudbe oz. kot kulturno doživetje. 38 % anketirancev je prepričanih, da bi se takšnega izleta zagotovo udeležilo, 32 % bi se ga udeležilo ob primerni ceni, 22 % pa, če bi bil adrenalinsko bogat. Tako lahko sklepamo, da bi naš načrtovani doživljajski izlet lahko uspešno vključili v turistično ponudbo Koroške in ga ob dobri promociji in primerni ceni tudi tržili ter s tem dobili pričakovani zaslužek.

Opravile smo tudi tri intervjuje s ponudniki turizma na Koroškem, in sicer s Koroškimi splavarji, Občino Mislinja in TIC Slovenj Gradec. Želele smo ugotoviti, kako ti ponudniki gledajo na razvoj koroškega kulturnega turizma. Povedali so nam, da turiste na Koroško privabljajo predvsem neokrnjena narava, razna doživetja, odlična kulinarika in aktivnosti, s katerimi se lahko tukaj ukvarjajo, npr. pohodništvo, kolesarjenje, smučanje ipd. Izpostavili so tudi kulturno dediščino, ki je v teh krajih ni malo: obrti, številne muzeje in zbirke ter obujanje spomina na naše prednike. Menijo, da so lahko vse to odlični potenciali za razvoj kulturnega turizma, hkrati po so navajali tudi težave, ki so povezane s pomanjkanjem kulturne infrastrukture, pridobivanjem nepovratnih sredstev in s slabim povezovanjem med posameznimi turističnimi ponudniki. Vsi pa so se strinjali s trditvijo, da je les eden izmed najpomembnejših virov koroške dediščine in bi ga bilo dobro vključevati v turistične produkte. V Občini Mislinja mislijo, da bi morali celo ustanoviti podjetje ali zavod, ki bi razvijal lesnopredelovalno industrijo in ohranjal stare običaje izdelkov iz lesa.

2.2 Potrjevanje hipotez

Z opravljenimi in analiziranimi anketnimi vprašalniki, intervjuji ter terenskim delom lahko vse hipoteze potrdimo.

1. Ugotovile smo, da je Koroška turistično zelo zanimiva za obiskovalce, saj je, če sodimo po anketnih odgovorih, večina (60 %) že prej obiskala to regijo. To potrjujejo tudi odgovori intervjuvancev.
2. Velika večina anketirancev je kot razlog za obisk Koroške regije navedla naravne lepote in pa številne možnosti ukvarjanja s športnimi aktivnostmi. To hipotezo smo potrdile s petim vprašanjem v anketi.
3. Večino anketirancev zanima turistična ponudba, ki bi ponujala les kot del kot kulturnega doživetja. Menijo, da bi bilo takšno doživetje veliko privlačnejše, če bi vsebovalo več adrenalinskih aktivnosti.
4. Anketa je prav tako potrdila, da skoraj nobeden od anketirancev še nikoli na trgu ni zasledil podobne ponudbe, kar pomeni da je naš produkt oz. primer izleta edinstven in inovativen. Tudi intervjuvanci so se strinjali s trditvijo, da je les eden izmed najpomembnejših virov koroške kulturne dediščine in bi ga bilo dobro vključevati v bodoče turistične produkte.

3 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA K3 - KOROŠKA KULTURNA KRAJINA

3.1 Umestitev ideje v prostor in čas

Dejstvo je, da je razvoj turizma v veliki meri odvisen od pokrajine in njenih prebivalcev. Še bolj pa je od tega odvisen takrat, kadar je njegov motiv osveščati obiskovalce o pomembnosti kulturne dediščine, ki so jo naši predniki pustili za seboj. Vedno več krajev po Sloveniji vključuje v svojo dodatno turistično ponudbo mrežo najrazličnejših kulturnih posebnosti regije. Turistom oziroma izletnikom ne omogočajo le prijetnih vizualnih doživetij, ampak vzbudijo željo po spoznavanju pokrajine in njenih znamenitosti. Kadar pa v ponudbo vključujejo še pokušino različnih lokalnih kulinarčnih specialitet, se turistu ali izletniku izpolnijo vsa njegova pričakovanja po novih doživetjih in spoznanjih. Naš produkt smo oblikovale tako, da bodo obiskovalci tudi dobili izkušnjo, vezano na pridobivanje lesa in življenje z lesom. V pripravljen izlet smo vključile tiste ponudnike na Koroškem, ki najbolj reprezentativno predstavljajo to tradicijo življenja z lesom. Ker je v Mislinji nekoč tekla gozdna ozkotirna železnica, bomo občini predlagale, da v kraju uredi multimedijско predstavitev te tehnične dediščine, kjer bodo lahko obiskovalci videli in občutili ta način spravlja lesa v dolino ter spoznali življenje gozdarjev iz tistega časa. To idejo bi v prihodnosti lahko vključili v naš izlet. Poleg Občine Mislinja bomo k sodelovanju povabile tudi TIC-e na Koroškem, Čebelarsko društvo Mežica, Hotel Vabo Slovenj Gradec, gostišče Hober, ekološko kmetijo Dvornik, Koroški pokrajinski muzej, SPOTUR Slovenj Gradec, gospoda Mirka Kogelnika in gospoda Benjamina Kumpreja, DRAVIT Dravograd, Koroške splavarje, podjetje Regal, d. o. o., podjetje Kareta turizem, ki se ukvarja tudi z receptivnim turizmom na Koroškem, in druge ponudnike gostinsko - turističnih storitev.

3.2 K3 - Koroška kulturna krajina, Zgodbe koroškega lesa

Ideja? V letu kulturnega turizma je še posebna priložnost za razmislek o pomembnosti kulturne dediščine za trajnostni način življenja na določenem območju, hkrati pa dodatna spodbuda za pripravo novih integralnih turističnih produktov, kjer lahko obiskovalcem to narodno bogastvo predstavimo. Zato smo se odločile, da pripravimo večdnevno kulturno doživetje, vezano na les, ki je v veliki meri skozi stoletja zaznamoval vse tri doline koroške regije. Domislile smo zgodbo, ki smo jo poimenovali »K3 - Koroška kulturna krajina, v okviru tega pa pripravile produkt Zgodbe koroškega lesa, saj regijo sestavljajo tri doline, ki jih povezujejo tri reke in obdajajo tri gorovja. Izlet, ki smo ga oblikovale, bo zelo fleksibilen, izvajati ga bo mogoče skozi vse leto, prilagajati letnim časom in različnim ciljnim skupinam ter dopolnjevati z novimi, sodobnimi ponudbami. Ideja predlaganega izleta je tudi osveščanje obiskovalcev o pomembnosti kulturne dediščine, ki so jo naši predniki pustili za seboj in jo iz roda v rod predajali svojim potomcem. Želimo, da bi se ljudje začeli zavedati svojih korenin in pomembnosti ohranjanja kulturne dediščine.

Komu je namenjen? Naš produkt je namenjen vsem vedoželjnim obiskovalcem, ki so pripravljeni na večdnevno kreativno kulturno doživetje kot izkušnjo, vezano na pridobivanje lesa in življenje z lesom.

Kje? Z izvedbo tridnevnega programa bomo začele v Slovenj Gradcu, ki velja za prestolnico Koroške. Zbor bo na glavni avtobusni postaji.

Kdaj? Tridnevni turistični program smo pripravile za najtoplejši čas v letu, poletje, možno ga je izvajati še spomladi in v jeseni.

Kako oz. izpeljava turističnega produkta

- **Sodelavci:** Ker same še nimamo turistične agencije, predlagamo izvedbo produkta v organizaciji agencije Kareta, d. o. o., ki sklene vse potrebne dogovore s ponudniki posameznih storitev – pogodbe, naročilnice (glej priloge).
- **Potrebni rekviziti in oprema:** Primerna pohodniška obutev in oblačila za obiskovalce, manjši avtobus za prevoz potnikov (Izletnik); ostalo priskrbijo podjetja, ki so vključena v naš proizvod.
- **Kaj od dejavnosti:** V ceno so vključene vse opisane aktivnosti. Obiskovalci porabijo denar za nakup spominkov in ostalih stvari po lastni izbiri.

Dovoljenja: Niso potrebna za nobeno navedeno aktivnost, saj smo se predhodno dogovorile z lastniki oz. organizatorji določenih aktivnosti.

Varovanje: Program in izlete bo vodil izkušen turistični vodnik z licenco, torej posebno varovanje ne bo potrebno.

3.3 Opis poti tridnevnega programa Zgodbe koroškega lesa

Ob 14. uri se zberemo na glavni avtobusni postaji v Slovenj Gradcu. Z avtobusom se bomo odpeljali do Gortine v Dravsko dolino. Med vožnjo vodnik pozdravi prisotne in pove vse pomembne informacije ter okvirno predstavi tridnevni izlet po treh dolinah Koroške. Na Gortini v splavarskem pristanu nas z nasmehom na ustih in s harmoniko v rokah sprejmejo flosarji in njihove flosarske frajle. Sledi prikaz tesanja lesa, pogostitev s kruhom, soljo ter z domačim žganjem. V nadaljevanju se bomo vkrcali na lesen splav, ki je originalna replika nekdanjega splava. Sledi pričetek plovbe s predstavitvijo flosarjev, nastop profesionalnega humorista in glasbeni program. Vožnja po enem lepših delov Dravske doline se odvija ob posebnem kulturnem programu, v katerem so poudarjena zgodovinska dejstva o splavarstvu v Dravski dolini. Vožnjo obogati kulinarično doživetje na splavu. To je tradicionalno flosarsko kosilo na žlico (golaž, žganci, zabeljeni z grumpi, rženi kruh). Gostje bomo doživeli flosarski krst - sprejem novopečenih flosarjev v flosarski ceh. Kdor bo želel, se bo lahko tudi sam preizkusil v veslanju splava. Program traja 2 uri in 30 minut. Po končani splavarski dogodivščini se bomo z avtobusom odpravili do drevesnice na Muti (ogled parka) ali pa do Radelj ob Dravi. V Radljah ob Dravi, v Mladinskem kulturnem centru nas bo sprejel g. Mirko Kogelnik, priznan rezbar, ki nas bo v uri in 15 minut popeljal skozi zgodovino te pomembne obrti in nam prikazal postopke rezbarjenja nekaterih izdelkov. Po želji se bomo lahko tudi sami preizkusili v delavnici izdelovanja lesenih rezbarskih izdelkov. Po prijetnem in zabavnem druženju v Dravski dolini se bomo vrnili v Slovenj Gradec, kjer sledita nastanitev in večerja v Hotelu Vabo. Po večerji priporočamo sprehod po mestnem jedru ali obisk restavracij in barov.

Drugi dan pričnete z zbujanjem ob osmi uri, sledi zajtrk, za katerega boste imeli približno eno uro časa. Po zajtrku bomo spoznavali Mislinjsko dolino. Odpeljali se bomo do vasi Podgorje pri Slovenj Gradcu. Turistični vodnik nas bo popeljal po Puščavnikovi poti in podali se bomo do razvalin gradu Vodriž. To je pot, ki je nastala po zgodbi o Puščavniku, ljudskem pesniku, ki je prebival pod gradom Vodriž. Za pohodnike ima omenjena pot rekreacijski, poučni in zdravilni značaj. Pohodniki bomo na poti aktivno spoznavali skrivnostno energijo in zdravilno moč mogočnih dreves. Za kratek čas se bomo ustavili pri obeležju, ki nas bo spomnilo, da je v teh gozdovih med drugo svetovno vojno nekaj časa delovala partizanska tiskarna. Malo daljši postanek pa sledi še pri razvalinah gradu Vodriž, kjer bo vodnik predstavil krajšo zgodbo in legende o gradu. Ime »Puščavnikov grad« je grad Vodriž dobil po Valentinu Podstenšku. Po tragični smrti ljubljene Anice je opustil vsako posvetno življenje in se kot puščavnik naselil v vodriških razvalinah. Postal je sveti mož, tolažil je ljudi in jih zdravil s polaganjem rok; govorili so, da ima nadnaravne sposobnosti. Ko mu je neznani zlobnež požgal bivališče na gradu, se je umaknil v čisto osamo, v eno izmed jam v Hudi luknji, kjer je kmalu zatem shiral in umrl. Pri razvalinah bomo prebrali nekaj njegovih pesmi, ki govorijo o lepoti narave in gozda. Po približno dveh urah in pol spoznavanja znamenitosti na omenjeni poti se bomo ustavili v bližnji gostilni Bučinek, kjer si bomo privoščili tipično domače koroško kosilo. Popoldne se zapeljemo do Šmartna pri Slovenj Gradcu, kjer nas bodo sprejeli družinski člani podjetja Regal, d. o. o. Najprej se bomo preizkusili v tradicionalni peki ajdovega kruha iz krušne peči. Skupaj z gospodinjo bomo v posebnih lončkih zamesili svoje testo, ki mora nato vzhajati, med tem pa se bomo odpravili do starega Herčevega mlina in žage, ki sta v sklopu kmetije v lasti družine Laure. Sprejel nas bo gospodar kmetije in nam predstavil tradicionalen način mletja žita in žaganje lesa s pomočjo vodne energije. Nekateri izmed nas se bomo lahko tudi sami preizkusili v starodavnem načinu mletja žita. Kasneje se bomo vrnili nazaj do domačije Knap oz. sedeža podjetja Regal, kjer bodo poskrbeli, da si bomo lahko sami pripravili tradicionalno pokušino gozdarske malice. Pozno popoldne sledi še vožnja do naselja Mislinja, ki je še danes poznano po tem, da je tu že leta 1902 obratovala gozdna ozkotirna železnica do Komisije pod Pohorjem, ena redkih v tistem času na Slovenskem. Prav tako pa ne smemo prezreti družine Zois, ki je bila v 18. stoletju lastnica mislinjskih fužin. Občini Mislinja predlagamo, da v prihodnosti pripravi objekt z multimedijsko predstavitev gozdne železnice, življenja v gozdu in življenja gozdarjev na tem območju.¹ Do takrat pa lahko obiskovalci Mislinje spoznavamo druge znamenitosti Mislinje, posebej je zanimiv Zoisov park, ki je v veliki meri še ohranjen, nahaja se pred upravno stavbo gozdarstva v Mislinji. Veličastna drevesa, danes stara okoli 250 let, sodijo med najdebelejša v Sloveniji. V parku je pano s fotografijami in besedilom o zgodovini tega kraja. Po obisku Mislinje se odpravimo nazaj v Hotel Vabo, kjer sledita večerja in nočitev, lahko tudi večerni sprehod in krajši obisk barov ter lokalov v mestu.

¹ Po dobri pokušini se bodo napotili v Mislinjo, kjer bodo doživeli multimedijsko predstavitev gozdne železnice – produkt prihodnosti, ki ga bomo predlagali Občini Mislinja.

Tretji dan po zajtrku sledi pospravljanje sob in nalaganje prtljage na avtobus. Potepanje po Koroški bomo zaključili s spoznavanjem Mežiške doline, še zadnje izmed treh dolin. Na poti bomo občudovali lepo zeleno pokrajino in gore, ki se bodo dvigovale v ozadju, ter poslušali zgodbe, povezane z dolino.

Najprej si bomo ogledali Etnološki muzej v Črni na Koroškem, kjer imajo razstavljenih kar 230 predmetov, ki so jih uporabljali v 19. in 20. stoletju ter pričajo o življenju Črnjanov in okoliških kmetov. Med številnim razstavljenimi predmeti najdemo lesene pripomočke, kot so razne posode, cepci, skrinje za shranjevanje in podobno. V sklopu muzeja si bomo ogledali tudi vremensko hišico, ki se nahaja v neposredni bližini. Avtor tega izjemnega lesenega rezbarskega dela je na žalost neznan, stvaritev pa je zelo zanimiva, saj njen mehanizem omogoča, da se ob slabem vremenu iz hišice prikaže ženica z dežnikom, ob dobrem vremenu pa iz hišice stopi mož. Po dobri uri spoznavanja življenja Črnjanov se bomo zapeljali do Mežice, kjer nam bo na zanimiv način predstavljena čebelarska zbirka Čebelarskega društva Mežica. Osrednji del razstave predstavljajo poslikane panjske končnice in pripomočki čebelarjev iz preteklosti. Sledita vožnja in krajši postanek pri naselju Poljana, ogled lesene skulpture Ajdovska deklica in lesenega kozolca oziroma topola. Popoldne se bomo zapeljali do gostišča Hober, kjer nas bodo postregli s še enim odličnim domačim kosilom. Sledi vožnja do naselja Leše, kjer nam bo gospod Benjamin Kumprej predstavil svojo 300 let staro leseno hišo, ki je lep edinstven primerek kulturne stavbne dediščine Mežiške doline. Nazadnje bomo obiskali turistično vasico Šentanel, kjer bomo preživeli zadnje urice našega tridnevnega druženja, in sicer na ekološki kmetiji Dvornik, znani po tem, da se je leta 2011 tu odvijal resničnostni šov Ljubezen na seniku. Kmetija je v cerkveni kroniki omenjena že v 15. stoletju. Leži na nadmorski višini okoli 800 metrov. Od tu je prečudovit razgled na Libuško polje, Peco in Obir. Z lastnikoma domačije se bomo sprehodili skozi čas na kmetiji - z ogledom kmečkega muzeja z bogato zbirko starih orodij, strojev in naprav ter drugih razstavnih eksponatov, ki so se nekoč uporabljali na njihovi ter na okoliških kmetijah. Med dopolnilnimi dejavnostmi kmetije so tudi razne delavnice oz. izobraževanje najmlajših in starejših na različnih področjih. Fantje se bodo preizkusili v obrti pletenja lesenih (šibovih) košar, dekleta pa se bodo sprehodila po travniku med sadnimi drevesi in bližnjem gozdu ter spoznavala in nabirala zelišča, ki si jih bodo kasneje posebej izbrala, zavila in odnesla domov. Ko se bo popoldne prevesilo v večer, nas bodo pogostili še s pokušino domačih dobrot in pridelkov.

Pozno zvečer se bomo odpeljali proti Slovenj Gradcu. Vsega lepega je enkrat konec, tako tudi naše zgodbe o lesu in spoznavanju Koroške. Na avtobusni postaji v Slovenj Gradcu se pozdravimo in vrnemo na svoje domove.

3.4 ČASOVNICA TRIDNEVNEGA PRODUKTA: Zgodbe koroškega lesa

Tabela 1: Časovnica - Zgodbe koroškega lesa

1. DAN		
URA	ČAS TRAJANJA	OPIS AKTIVNOSTI
13.30 - 14.00	30 min.	Zbiranje udeležencev izleta na glavni avtobusni postaji v Slovenj Gradcu
14.00 – 14.25	25 min.	Vožnja do Gortine na Muti, na avtobusu predstavitev izvedbe tridnevnega programa
14.25 – 16.10	2 uri in 40 min.	Predstavitev flosarstva, splavarjenje po reki Dravi in flosarska malica
16.10 – 16.30	20 min.	Vožnja z avtobusom do Radelj ob Dravi ali do drevesnice na Muti
16.30 – 17.45	1 ura 15 min.	Predstavitev rezbarjenja v Mladinskem kulturnem centru v Radljah ob Dravi ² ali ogled parka znotraj drevesnice Omorika na Muti
17.45 – 18.25	40 min.	Vožnja z avtobusom iz Radelj ob Dravi do Slovenj Gradca
18.25 dalje		Nastanitev in večerja v hotelu Vabo Slovenj Gradec, po večerji samostojen ogled mestnega jedra ter sprostitev v okoliških barih in lokalih
2. DAN		
8.00		Bujenje
8.00 – 9.00	1 ura	Zajtrk v Hotelu Vabo
9.00 – 9.15	15 min.	Vožnja z avtobusom do naselja Podgorje
9.15 – 12.00	2 uri in 45 min.	Ob Puščavnikovi poti sprehod med mogočnimi drevesi z zdravilno močjo do gradu Vodriž
12.00 – 14.00	2 uri	Peš od gradu Vodriž do bližnje stare gostilne Bučinek (10,50 €/osebo) ³
14.00 – 14.15	15 min.	Vožnja z avtobusom od gostilne Bučinek do Šmartna pri Slovenj Gradcu
14.15 – 15.15	1 ura	Priprava testa za peko kruha pri podjetju Regal d.o.o
15.15 – 16.30	1 ura 15 min.	Kratka vožnja (ali sprehod) in ogled lesenega Herčevega mlina ter žage, preizkus v mletju moke
16.30 – 18.00	1 ura 30 min.	Nazaj do sedeža podjetja Regal in priprava tradicionalne gozdarske pakušine
18.00 – 18.15	15 min.	Vožnja do naselja Mislinja
18.15 – 19.05	50 min.	Obisk multimedijskega muzeja ⁴ oz. ogled znamenitosti Mislinje
19.05 – 19.25	20 min.	Vožnja do Slovenj Gradca
19.25 dalje		Večerja in nočitev v Hotelu Vabo. Sprehod in krajši obisk barov in lokalov v mestu
3. DAN		
8.00 – 9.10	1 ura	Bujenje, zajtrk, pospravljanje sob in prtljage
9.10 – 10.10	1 ura	Vožnja do Črne na Koroškem
10.10 – 11.20	1 ura 10 min.	Ogled Etnološkega muzeja in vremenske ure
11.20 - 11.35	15 min.	Vožnja do Mežice
11.35 – 12.35	50 min.	Ogled Čebelarškega muzeja
12.40 – 12.55	15 min.	Vožnja do Poljane
13.00 – 13.20	20 min.	Krajši postanek in ogled skulpture Ajdovska deklica in kozolca
13.20 – 13.35	15 min.	Vožnja do gostišča Hober
13.35 – 14.55	1 ura 20 min.	Kosilo v gostišču Hober (10 €/osebo) ⁵
14.55 – 15.10	15 min.	Vožnja do Leš
15.10 – 15.55	45 min.	Ogled 300 let stare lesene hiše
15.55 – 16.15	20 min.	Vožnja do turistične vasi Šentanel, do ekološke kmetije Dvornik
16.15 – 19.00	2 uri 45 min. 45 min. 1 ura 30. min. 30 min.	Sprehod skozi čas na ekološki kmetiji Dvornik. Ogled kmečkega muzeja Delavnice Malica iz dobrot, pridelanih na kmetiji Dvornik
19.00 – 19.45	45 min.	Poslavljanje udeležencev izleta in vožnja do Slovenj Gradca ter vrnitev domov

² Predlagamo ustanovitev muzeja rokodelskih obrti.

³ Ustni dogovor z gospo Metko Šmon, 18. 12. 2017

⁴ Predlog za ustanovitev bomo podali Občini Mislinja.

⁵ Ustni dogovor z gospo Vesno Veber, 18. 12. 2017

3.5 Opis turističnih znamenitosti in zanimivosti

3.5.1 Etnološki muzej Črna na Koroškem

V stavbi nekdanje pošte v Črni na Koroškem se nahaja urejena etnološka zbirka. Ekspoziti izhajajo iz 19. in prve polovice 20. stoletja ter prikazujejo življenje in delo prebivalcev Črne takratnega časa. Muzej je bil odprt leta 1978 v okviru 23. Turističnega tedna v Črni. Ekspoziti je prispeval zbiratelj Miro Prodnik, pri strokovnem delu pa so sodelovali tudi študentje etnologije s Filozofske fakultete v Ljubljani in dr. Marija Makarovič. Zbirka obsega 230 ekspozitov vsakdanje rabe, kot so pohištvo, posode, orodja ipd.⁶

3.5.2 Muzej čebelarstva Mežica

Stalna razstava temelji na čebelarški zbirki Rudolfa Goloba, ki se je rodil na avstrijskem Koroškem, leta 1921 pa se je preselil v Mežico, kjer je preživel preostanek svojega življenja. Bil je pomemben član čebelarskega društva, saj je zbral več kot 120 lesenih panjskih končnic, ki danes predstavljajo pomemben del kulturne dediščine Koroške. Končnice predstavljajo osrednji del razstave, večina izhaja iz druge polovice 19. stoletja. Poleg panjskih končnic so razstavljeni tudi pripomočki, s katerimi so si čebelarji nekoč pomagali pri delu, na ogled pa je tudi spominska soba Rudolfa Goloba.⁷

3.5.3 Ajdovska deklica in kozolec

Skulptura Ajdovska deklica, ki danes stoji na Poljani, spominja na legendo, ki pravi, da so nekoč na današnjem območju Koroške živeli velikani Ajdi. Hči nekega Ajda se je zelo rada sprehajala po dolini, kjer je nabirala kamenje, da bi se z njim igrala. Vsakokrat, ko je prispela do Leš, jo je poklical oče, naj se vrne domov. Takrat je spustila kamenje in se vrnila domov. Kup kamenja je bil vedno večji in tako je kasneje na tem mestu iz njega nastala prva cerkev na Lešah. V neposredni bližini skulpture se nahaja tudi kozolec oziroma topol, ki je zelo značilen za koroško pokrajino. Na njem so nekoč shranjevali žita ali seno, danes pa v poletnih mesecih v njem prirejajo številne kulturne in zabavne dogodke.⁸

3.6 300 let stara hiša na Lešah

V vasi Leše blizu Prevalj se nahaja najstarejša hiša na Koroškem. Stara je več kot 300 let in je v lasti akademskega slikarja in profesorja likovne vzgoje, gospoda Benjamina Kumpreja. Hiša ima originalno zasnovo tipične alpske hiše s skodlasto streho, lesenim balkonom in okrasjem. Kljub dobri ohranjenosti jo v prihodnosti nameravajo obnoviti in urediti za obiske.⁹

3.7 Ekološka kmetija Dvornik

Ekološka kmetija Dvornik se nahaja v turistični vasi Šentanel na nadmorski višini 800 metrov. Kmetija obsega 29 hektarov površine, od tega je kar 19 hektarov gozda. Na kmetiji je veliko živali, ukvarjajo pa se tudi s številnimi dopolnilnimi dejavnostmi, kot so kmečki muzej, izdelava domačih testenin, peka kruha, piškotov ter podobno. Med drugim organizirajo tudi delavnice za odrasle in otroke, kot so izdelava punčk iz cunj, spoznavanje zelišč in različna izobraževanja za obiskovalce vseh starosti.¹⁰

3.8 Puščavnikova pot

Puščavnikova pot vodi skozi čudoviti gozd na grad Vodriž iz dveh smeri, in sicer iz zaselka Šmiklavž pri Slovenj Gradcu ter iz zaselka Vodriž. Med sprehodom med drevesi lahko opazujemo zdravilno moč, ki jo oddajajo drevesa in zelo pozitivno vpliva na naše počutje. Če na tej poti objemamo drevesa ali pa se z njimi pogovarjamo, ni to nič čudnega, saj lahko le tako stopimo v neposreden stik z naravo in se prepustimo miru in tišini. Pot je označena s simbolom goloba, ki ponazarja, da na strehi zidov gradu Vodriž prebivajo golobi. Če se na pot podamo sami, naj nas ne skrbi, da bi se izgubili, saj preprosto sledimo tem simbolom, ki nas pripeljejo do cilja.¹¹

⁶ KPM (2017).

⁷ ČZM (2017).

⁸ MEŽIŠKA DOLINA (2017).

⁹ KUMPREJ, B. (2018).

¹⁰ KMETIJA DVORNIK (2017).

¹¹ KLANČNIK (2004).

3.9 Herčeva žaga in mlin

V Slovenj Gradcu, natančneje v Tomaški vasi, se ob reki Mislinji nahajata Herčeva žaga in mlin, ki sta pod spomeniškim varstvom. Stavbo sta leta 1914 postavila gospodarja Herčeve kmetije in je od mlina in žage nekoliko oddaljena. Namen mlina in žage je bil predvsem v dopolnilni dejavnosti, ki je bila za kmetijo zelo pomembna. Leta 1983 je družina opustila mletje žit, leta 1991 pa tudi žagarstvo. Stavba je začela počasi propadati, zato sta sledili dve temeljiti prenovi, in sicer prva leta 1999 in druga 2009. Danes mlin še vedno deluje in je ohranjen v prvotni zasnovi, v notranjosti pa je predstavljeno tudi življenje žagarskega delavca.

3.10 Splavarjenje po reki Dravi

Na Gortini v Dravski dolini se nahaja splavarski pristan, kjer splavarji nadaljujejo večstoletno tradicijo. V 20. stol. je bilo splavarstvo zelo pomembna gospodarska panoga, saj so flosarji prevažali les po reki vse do Madžarske, Srbije in Romunije. Danes je splavarjenje namenjeno turističnim doživetjem. Po Dravi se lahko obiskovalci peljejo z replikami splavov, kjer ponudbo popestrijo s kulinaričnim doživetjem ter bogatim zabavnim in glasbenim programom. Splavarjenje je tako še danes pomembna panoga, saj privablja turiste od blizu in daleč, kar je za turizem na Koroškem izrednega pomena.¹²

3.11 Drevesnica Omorika

Drevesnica Omorika je umeščena v lepo gozdnato pokrajino Dravske doline. Park drevesnice Omorika se ponaša s preko 150 različnimi vrstami dreves in grmovnic. Med njimi je redko pra drevo iz južne Amerike Kuninghamia lanceolata. Lepo urejenem parku ne botrujeta le ljubezen in skrb, potrebno je znanje in dolgoletne izkušnje, ki sta jih lastnika parka pripravljena deliti z obiskovalci.¹³

4 KALKULACIJA

Tabela 2: Kalkulacija stroškov programa (kalkulativno število potnikov je 25)

FIKSNI/STALNI STROŠKI	V MASI
- Avtobusni prevoz: dnevni najem avtobusa 315 € + 2 x poldnevni najem 217 € - Dnevnica za vodnika: 3 dni x 100 € - DDV (9,5%) na prevoz : cena prevoza x DDV : 100 = 749 x 9,5 % - SKUPAJ	749 € 300 € 71,15 € 1120,15 €
VARIABILNI/SPREMENLJIVI STROŠKI	NA OSEBO
- Splavarjenje na Dravi z malico (15 % dogovorjeni popust na količino) - 2x nočitev v Hotelu Vabo (polpenzion): 2 x 37, 15 € (popust upoštevan) - kosilo v gostilni Bučinek (količinski popust upoštevan) - peka kruha in pokušina gozdarske malice pri podjetju Regal, d. o. o - ogled lesenega Herčevega mlina in žage - ogled Etnološkega muzeja in vremenske ure (cena za skupino) - ogled čebelarškega muzeja Mežica (cena za skupino) - kosilo v gostišču Hober (količinski popust upoštevan) - možnost ogleda parka znotraj drevesnice na Muti (opcijsko plačilo 1 € na osebo na kraju ogleda) ali brezplačna predstavitev rezbarjenja v MKC Radlje ob Dravi - pokušina, ogled muzeja in delavnice na kmetiji Dvornik - 300 let stara lesena hiša - SKUPAJ	29,90 € = 25, 41 € 74, 30 € 9 € 8 € brezplačno 3 € 2 € 9,45 € brezplačno 8 € brezplačno 139,16 €
SKUPAJ DIREKTNI STROŠKI NA OSEBO: 44,81 € + 139,16 € + 10 % RVC od 183,97 €	183,97 € 18,40 €
LASTNA ALI PRODAJNA CENA BREZ DDV (stroški/osebo + RVC) = + DDV za turistične storitve: 18,4 € x 22 %	202,37 € 4,05 €
PRODAJNA CENA	206,42 €

¹³ OMORIKA (2018)

5 TRŽENJE

Da bi naš produkt lahko zaživel in postal prepoznaven, moramo poskrbeti, da je tudi pravilno predstavljen vsem potencialnim gostom. Živimo v enaindvajsetem stoletju, zato se moramo obrniti na sodobno tehnologijo in moč socialnih omrežij. Ta so namreč pomemben vir informacij v sodobnem času, zlasti mlajšim osebam. Menimo, da bi naš v nalogi predstavljen turistični proizvod, lahko privabljal goste iz naše in tudi tujih držav ter s tem Koroški prinesel večji zaslužek, delovna mesta in povečal prepoznavnost koroške kulturne dediščine, zlasti v povezavi z lesom.

Predlagamo naslednje načine trženja:

- objava posnetega videa in vsečnega povabila (v obliki pasice, oglasa na stalnem mestu) na spletni strani potencialnega ponudnika pripravljenega integralnega kulturnega produkta, na Facebooku, Twitterju in Instagramu,
- izdelava propagandnega gradiva v materialni obliki na inovativen in privlačen način (letaki, stalni plakati, prospekti, zloženke); to reklamno gradivo bi bilo gostom dosegljivo na TIC-ih, v hotelih in gostiščih,
- oglaševanje v branih revijah in časopisih, kot so Gea, Delo, Dnevnik, Večer, Novice ...,
- sodelovanje v različnih nagradnih igrah,
- s sodelovanjem na sejmi, kjer bi naš produkt predstavili obiskovalcem osebno,
- za trženje Koroške kulturne krajine bomo uporabile enotno blagovno znamko in slogan, kot sta zapisana v Operativnem načrtu trženja kulturnega turizma Slovenija 2018–2020 (ONKULT). Naš turistični produkt bi predstavile vsem TIC-em na Koroškem in turističnim organizacijam z namenom, da bi v prihodnosti s pomočjo le tega na Koroško privabili več gostov, ki bi lahko doživeli Koroško kot kulturno krajino, povezano z lesom. Pomembno je tudi, da imajo ponudniki takšnih kulturnih doživetij enotno in jasno označene svoje lokacije, le tako lahko dolgoročno dosežejo prepoznavnost Koroške kot kulturne krajine.

6 POST UP

Po izvedenem izletu bi morali ponudniki ugotavljati zadovoljstvo obiskovalcev glede samih ponudb in njihove kakovosti. Predlagamo, da ponudnik oblikuje in ponudi anketo zadovoljstva obiskovalcev (glej prilogo) in na osnovi analize le teh po potrebi spreminja in dopolnjuje produkt. Prav tako mora ponudnik sproti reševati probleme, ki bi nastali pri izvedbi izleta.

7 SKLEPNI DEL

Aktualna in zanimiva tema letošnje raziskovalne naloge nam je dala zamisel, da naredimo nov integralni turistični proizvod "K3 - Koroška kulturna krajina". Ta predstavlja nove možnosti za razvoj kulturnega turizma, povezanega z doživljanjem kulturne krajine in lesom na Koroškem. Na začetku smo najprej sestavile ankete in intervjuje, s katerimi smo ugotovile, da ima Koroška regija velik razvojni potencial tovrstnega kulturnega turizma, vendar tega še ne tržijo dovolj, saj se posamezni turistični ponudniki med seboj ne povezujejo. Večini anketirancev je Koroška kot destinacija zanimiva. Opravile smo tudi veliko terenskega dela, spoznavale več možnosti za vključevanje dosedanje turistične ponudbe v naš nov produkt, ki bo namenjen in prilagodljiv vsem ciljnim skupinam obiskovalcev. Menimo, da lahko z našim predstavljenim produktom popestrimo sedanjo turistično ponudbo Koroške in jo vedno znova še izboljšujemo ter dopolnjujemo z novonastalimi ponodbami in seveda željami različnih obiskovalcev. Trdimo, da je naš produkt izvedljiv in da bi ga lahko v prihodnosti tudi uspešno tržili. Zato ga bomo predstavile turističnim agencijam, kot je Kareta, TIC-i po Koroški in drugim zainteresiranim, da bi tako na Koroško privabili čim več radovednih in trajnostno naravnanih obiskovalcev. Vrednost naloge je v tem, da skuša različnim ciljnim skupinam obiskovalcev predstaviti z gozdom in njegovo tradicijo bogat del Slovenije. Spoznale smo tudi, da je sodelovanje v takšnem projektu zahtevno in raziskovalno ter precej dolgotrajno delo. Bilo pa je tudi zanimivo, saj smo se naučile boljšega komuniciranja, sporazumevanja in sodelovanja tudi z drugimi ljudmi okoli nas. Sedaj, ko je pred nami v končni obliki, smo vesele in ponosne, da smo lahko sodelovale.

8 DODATEK K NALOGI

8.1 Viri in literatura

1. KLANČNIK, B. et al. 2004. *Zdravilna energija dreves, ob Puščavnikovi poti na grad Vodriž*. Slovenj Gradec.

8.2 Ustni viri

1. KUMPREJ, B. 2018. *300 let stara hiša na Lešah*. Ustni vir.
2. ŠMON, M. 2017. *Ponudba gostilne Bučinek*. Ustni vir.
3. VEBER, V. 2017. *Ponudba gostišča Hober*. Ustni vir.

8.3 Internetni viri

1. KOROŠKI pokrajinski muzej. (2017). *O muzeju* [online]. Dostopno na: <http://www.kpm.si/?mod=catalog&action=productDetails&ID=35>; [4. 12. 2017].
2. ČEBELARSKA zbirka Mežica. (2017). *O čebelarstvu* [online]. Dostopno na: <http://czm.si/razstava>; [4.12.2017].
3. MEŽIŠKA dolina. (2017). *Legende* [online]. Dostopno na: <http://www.meziska-dolina.si/index.php/sl/svet-legend/549-legenda-o-ajdih-ajdovski-deklici>; [6. 12. 2017].
4. KOROŠKI pokrajinski muzej. (2017). *Razstave* [online]. Dostopno na: <http://www.kpm.si/?mod=catalog&action=productDetails&ID=122>; [5. 12. 2017].
5. KOROŠKA. (2017). *Splavarjenje* [online]. Dostopno na spletnem naslovu: <http://www.koroska.si/si/aktivnosti/splavarjenje/343-Koroski-splavarji>; [5. 12. 2017].
6. KMETIJA Dvornik. (2017). *Predstavitev kmetije Dvornik* [online]. Dostopno na: <http://kmetija-dvornik.si/predstavitev-2/>; [21. 12. 2017].
7. DREVESNICA OMORIKA. (2018). *Ogled parka* [online]. Dostopno na: <http://www.omorika.si/>; [10. 1. 2018].

8.4 Kazalo tabel

Tabela 1: Časovnica - Zgodbe koroškega lesa.....	7
Tabela 2: Kalkulacija stroškov programa.....	9
Tabela 3: Swot analiza kulturne turistične ponudbe na Koroškem, v povezavi z lesom	XV
Tabela 4: Dokumentacija.....	XXV

8.5 Kazalo slik

Slika 1: Cenik storitev v Hotelu Vabo.....	XXVII
Slika 2: Cenik ogledov Čebelarске zbirke Mežica	XXVII

9 PRILOGE

- Priloga 1: Potrjevanje hipotez
- Priloga 2: Intervju z Občino Mislinja
- Priloga 3: Intervju s koroškimi splavarji
- Priloga 4: Intervju s TIC Slovenj Gradec
- Priloga 5: SWOT analiza kulturne turistične ponudbe na Koroškem
- Priloga 6: Analiza anketnih vprašalnikov
- Priloga 7: Anketni vprašalniki v slovenščini in nemščini
- Priloga 8: Potrebna dokumentacija za izvedbo izleta
- Priloga 9: Viri cen

PRILOGA 1: POTRJEVANJE HIPOTEZ

Del naše raziskovalne naloge je bila tudi anketa, ki sta jo je rešila 102 anketiranca. Menimo, da imamo dovolj velik vzorec anketirancev, da lahko naredimo analizo in s tem bolje prepoznamo želje bodočih kupcev tega produkta. Z analizo ankete, s tremi opravljenimi intervjuji in raziskavo turističnega trga smo potrjevale na začetku naloge postavljene 4 hipoteze.

Prva hipoteza govori o tem, **da koroško pokrajino opisujeta gozd in les, ki tako predstavljata pomemben del naše kulturne dediščine. Zato trdimo, da obstaja vrsta etnološke, tehniške, umetniške, zgodovinske, arhitekturne dediščine, povezane z lesom, ki bi bila zanimiva za potencialne obiskovalce naše pokrajine.** To hipotezo smo potrdile z intervjuji s TIC Slovenj Gradec, splavarji in Občino Mislinja ter s prebiranjem različne literature na to temo.

Kot drugo hipotezo smo si postavile trditev, da na **našem območju še ne obstaja kompleksen turistični proizvod, kjer bi obiskovalci v določenem času na različne načine spoznavali in doživljali koroško kulturno krajino skozi les.** To hipotezo smo potrdile z odgovori na 7. vprašanje v anketi, kjer večina anketiranih (80 %), še ni slišala ali zasledila izleta na Koroško, ki bi ponujal les kot kulturno doživetje. Prav tako lahko trditev potrdimo tudi z raziskavo turističnega trga, kjer samo nekaj ponudnikov trži kulturni turizem. To so npr. koroški splavarji in Kareta turizem ter nekaj manjših turističnih agencij, ki izdelujejo in prodajajo izlete po naročilu.

Tudi tretjo trditev, **kjer menimo, da danes večina obiskovalcev pride primarno na Koroško zaradi naravnih zanimivosti in z njimi povezane rekreacije,** lahko potrdimo z analizo 4. anketnega vprašanja, s katero ugotavljamo, da Koroška najbolj privablja turiste zaradi možnosti ukvarjanja s športnimi aktivnostmi (34 %), naravnih lepot (20 %) ter poslovnih in drugih osebnih razlogov (22 %).

Kot zadnjo, četrto hipotezo smo postavile trditev, da **med obiskovalci, željnimi novih spoznanj in doživetij, obstaja interes, da bi se udeležili takšnega spoznavanja Koroške nekoč in danes.** Tudi to trditev lahko potrdimo z analiziranjem 3. anketnega vprašanja, kjer bi se dobra tretjina vprašanih (38 %) takšnega izleta udeležila, naslednja tretjina bi se ga udeležila ob primerni ceni, 22 % pa, če bi bil adrenalinsko bogat.

PRILOGA 2: INTERVJU Z OBČINO MISLINJA

Predstavnica občine Mislinja ga. Andreja Čas je pisno odgovorila na naša vprašanja.

- 1. Kaj menite, kaj je glavno, kar privablja turiste na Koroško?**
V zimskem času so vsekakor izredne možnosti za zimske športe na Kopah in Rogli. V vseh letnih časih pa je to izhodišče za pohodniško-planinske poti po označenih poteh po Pohorju, Rogli in okoliških gorah. Koroška je bogata tudi s kulturno dediščino, ki privabi turiste na ogled le te tudi k nam.
- 2. Kaj bi lahko po vašem mnenju na Koroškem šteli pod ponudbo kulturnega turizma?**
To so ogledi raznih znamenitosti, muzejev, npr. rojstni hiši Huga Wolfa in Jožeta Tisnikarja, Sokličeva zbirka, Dvorec Radlje ...
- 3. Ali menite, da ima ponudba kulturnega turizma na Koroškem razvojni potencial? V katerih delih kulturne ponudbe vidite te možnosti?**
Ponudba kulturnega turizma na Koroškem ima razvojni potencial, vendar je po mojem mnenju potrebne več enotnosti in povezovanje med turističnimi akterji na Koroškem.
- 4. Kakšne so po vašem mnenju pomanjkljivosti ponudbe kulturnega turizma na Koroškem?**
Enotna ponudba vseh koroških občin, sodelovanje TIC-ev (nekateri občine ga niti nimajo). Potrebna je tudi rdeča nit povezovanja in dobre zgodbe, ki privabijo turiste.
- 5. Ali vidite v »lesu kot delu kulturne dediščine« možnosti za trženje kulturnega turizma na Koroškem? Kako bi po vašem mnenju to lahko storili?**
Občina Mislinja je obdana z lesom in imamo glede lesarstva tudi bogato kulturno dediščino. V Mislinjskem Jarku so v času Arthurga Pergerja imeli žage, gozdno ozkotirno železnico, sodarno, pridelovanje lubja kot tudi tovarno lepenke za predelavo lesnih odpadkov v rjavo lepenko. V našem kraju je še vedno nekaj žag, ki se trudijo preživeti, ohraniti znanje svojih prednikov in dodati lesu dodano vrednost. Na Koroškem bi bilo zanimivo, če bi se ustanovila še kakšno novo podjetje ali zavod, ki bi razvijala lesnopredelovalno industrijo in ohranjala stare običaje izdelkov iz lesa.

PRILOGA 3: INTERVJU S KOROŠKIMI SPLAVARJI

Predstavnica splavarjev ga. Nuša Božič je pisno odgovorili na naša vprašanja.

- 1. Kaj menite, kaj je glavno, kar privablja turiste na Koroško?**
Koroška je kot turistična destinacija zanimiva za enodnevne obiskovalce (predvsem društva, kolektivi in družine) in tudi za tiste, ki želijo Koroško malo bolje spoznati. Možnosti, ki jih imajo izletniki, ki pridejo na Koroško, je veliko. Pričakujejo jih neokrnjena narava, bogata kulinarčna ponudba in številna doživetja. Koroška je prepoznana v širšem slovenskem prostoru in tudi čez mejo: predvsem po dolgoletni tradiciji splavarjenja na Dravi, podzemlju v Mežiški dolini, mestu Slovenj Gradec - glasniku miru, smučišču Kope in tudi robotih, a dobrosrčnih ljudeh, ki jih sprejmejo medse.
- 2. Kaj bi lahko po vašem mnenju na Koroškem šteli pod ponudbo kulturnega turizma?**
Kulturna dediščina je zelo pomembna za turizem in promocijo kraja oziroma regije. Na Koroškem bi pod kulturno dediščino lahko uvrstili vse koroške ponudnike, ki obujajo delo svojih prednikov.
- 3. Ali menite, da ima ponudba kulturnega turizma na Koroškem razvojni potencial? V katerih delih kulturne ponudbe vidite te možnosti?**
Seveda ima. Vsak ponudnik turistične ogledne točke, vsaka ogledna točka imata možnost za razvoj ponudbe.

4. Kakšne so po vašem mnenju pomanjkljivosti ponudbe kulturnega turizma na Koroškem?

Turisti zelo radi obišejo vasi, mesta ali regije, kjer jim je ponujena kulturna dediščina. Potreben je razvoj kulturne infrastrukture, pridobivanje nepovratnih sredstev za razvoj, oblikovanje zanimivih turističnih paketov.

5. Ali vidite v »lesu kot delu kulturne dediščine« možnosti za trženje kulturnega turizma na Koroškem? Kako bi po vašem mnenju to lahko storili?

Seveda vidimo. Koroški splavarji obujamo tradicijo splavarjenja naših prednikov. Trudimo se, da bi celoten produkt tudi v prihodnje nadgrajevali.

PRILOGA 4: INTERVJU S TIC SLOVENJ GRADEC

Vodja TIC - a Slovenj Gradec, ga. Marija Lah je pisno odgovoril na naš intervju.

1. Kaj menite, kaj je glavno, kar privablja turiste na Koroško?

Turiste na Koroško privabljajo predvsem neokrnjena narava, pohodništvo, kolesarjenje, preživljanje počitnic na kmetiji ter doživljajski turizem, povezan s podzemljem Pece in splavarjenjem.

2. Kaj bi lahko po vašem mnenju na Koroškem štel pod ponudbo kulturnega turizma?

Najbolj je kulturni turizem prisoten v povezavi z mestnim jedrom Slovenj Gradca, kjer si obiskovalci lahko v sklopu vodenega ogleda srednjeveška mestnega jedra ogledajo tudi kulturne institucije in sakralne spomenike. Prav tako je v Slovenj Gradcu pestra tudi ponudba kulturnih prireditev.

3. Ali menite, da ima ponudba kulturnega turizma na Koroškem razvojni potencial? V katerih delih kulturne ponudbe vidite te možnosti?

Kulturni turizem na Koroškem ima velik potencial. Predvsem bi bilo potrebno posamezne segmente kulturne ponudbe vključiti v skupne programe (aktivno preživljanje prostega časa v povezavi s ponudbo kulturnega turizma).

4. Kakšne so po vašem mnenju pomanjkljivosti ponudbe kulturnega turizma na Koroškem?

Pomanjkljivosti vidim predvsem v nepovezanosti in premajhnem sodelovanju med ponudniki s področja kulture in turističnimi ponudniki. Učinkovitejša bi bila lahko tudi promocija in trženje.

5. Ali vidite v »lesu kot delu kulturne dediščine« možnosti za trženje kulturnega turizma na Koroškem? Kako bi to lahko storili po vašem mnenju?

Les je pomemben del koroške krajine, ki bi ga seveda lahko vključili tudi v ponudbo kulturnega turizma. Glede na tradicijo bi se morali zavzemati za ohranjanje starih obrti s področja predelave lesa (Pletarstvo že skoraj izumira!), organizirali bi lahko prikaze lesarske obrti, stalne razstave izdelkov, ustrezno ponudbo spominkov ...

PRILOGA 5: SWOT ANALIZA KULTURNO TURISTIČNE PONUDBE NA KOROŠKEM

V SWOT analizi kulturne dediščine na Koroškem smo predstavile, na kaj morajo biti ponudniki pri razvoju kulturne dediščine kot posebnega dela turistične ponudbe na Koroškem pozorni, čemu se morajo izogniti in čemu v prihodnosti nameniti največ pozornosti, da bo Koroška prepoznana tudi kot zanimiva in atraktivna kulturna destinacija, tako za domače kot tuje obiskovalce.

Tabela 3: Swot analiza kulturno turistične ponudbe na Koroškem, v povezavi z lesom

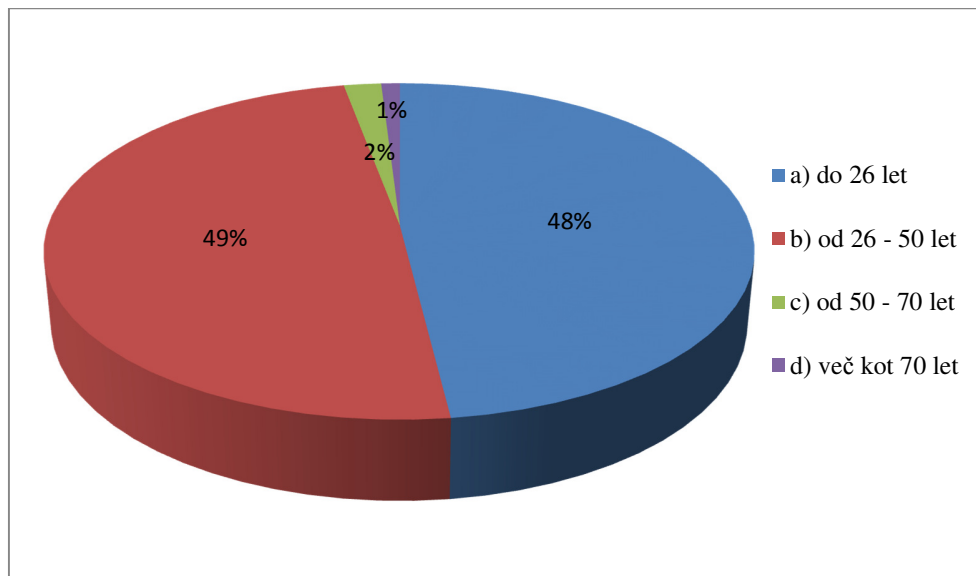
PREDNOSTI: • veliko raznovrstne kulturne dediščine • velika pokritost z gozdovi • veliko število manjših ponudnikov lesne dediščine • veliko število različnih društev • varna destinacija • relativno majhne razdalje med mesti in vasi • možnost mednarodnih povezav • možnost turistične ponudbe skozi vse letne čase	SLABOSTI: • neprepoznavnost posebnosti avtentične dediščine na Koroškem • slabe cestne povezave • neizkoriščene atraktivne kulturne znamenitosti v turistične namene • pomanjkanje finančnih sredstev za obnovo in vzdrževanje kulturnih spomenikov • opuščanje starih obrti in običajev • nepovezanost med različnimi ponudniki kulturnih dobrin • pomanjkanje izletov na temo kulturnega turizma • nepovezanost mest in vasi pri ponudbi kulturne dediščine
PRILOŽNOSTI: • medsebojno povezovanje ponudnikov kulturnih storitev • priprava integralnih kulturnih turističnih produktov za vse tipe kulturnih obiskovalcev (primarne in sekundarne) • povezava kulturnih vsebin v mestih s podeželjem • novi nastanitveni obrati, zgrajeni v lesu, s tematskimi, kulturnimi vsebinami • pridobivanje evropskih nepovratnih sredstev za izgradnjo in vzdrževanje kulturno turistične ponudbe • prikaz kulturne dediščine na sodoben način (doživljajski) • uporaba družbenih omrežij v promocijske namene (facebook, instagram, spletna omrežja ...) • nastajanje novih delovnih mest	NEVARNOSTI: • neprepoznavanje pomena in možnosti za oblikovanje in trženje kulturne turistične ponudbe • pomanjkanje sredstev za razvoj kulturne turistične ponudbe • ponudniki niso pripravljeni medsebojno sodelovati • zaostajanje za razvojnimi trendi v kulturnem turizmu • počasen razvoj turistične infrastrukture

V skladu z ugotovitvami SWOT analize bomo v nadaljevanju pripravile večdnevni integralni turistični produkt, povezan s kulturno dediščino lesa na Koroškem.

PRILOGA 6: ANALIZA ANKETNIH VPRAŠALNIKOV

Ker smo želele izvedeti, kako obiskovalci poznajo koroško kulturno krajino, ki jo je skozi zgodovino v veliki meri oblikoval gozd, smo pripravile anketni vprašalnik v slovenskem in angleškem jeziku. Na osnovi rezultatov analize tega vprašalnika smo lahko pripravile večdnevno ponudbo za goste, s katero bi lahko aktivno doživljali to posebno kulturno krajino. S pomočjo ankete bomo lahko potrjevale tudi na začetku naloge postavljene hipoteze. Na anketni vprašalnik sta odgovorili 102 osebi. Anketo smo izvedle osebno in tudi preko spleta, kjer je sodelovalo 45 oseb.

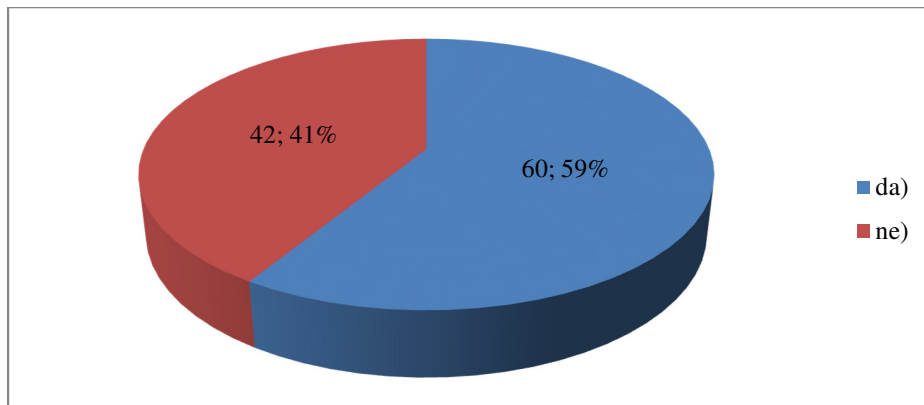
1. Vprašanje: Starost

Graf 1: Starost (N=102)

Največ oseb, ki so sodelovale pri anketiranju, je bilo starih od 26–50 let (49 %), kar 48 % pa je bilo mladih, starih do 26 let. Samo 2 % vprašanih oseb sta bila stara od 50–70 let in le 1 % starejših od 70 let.

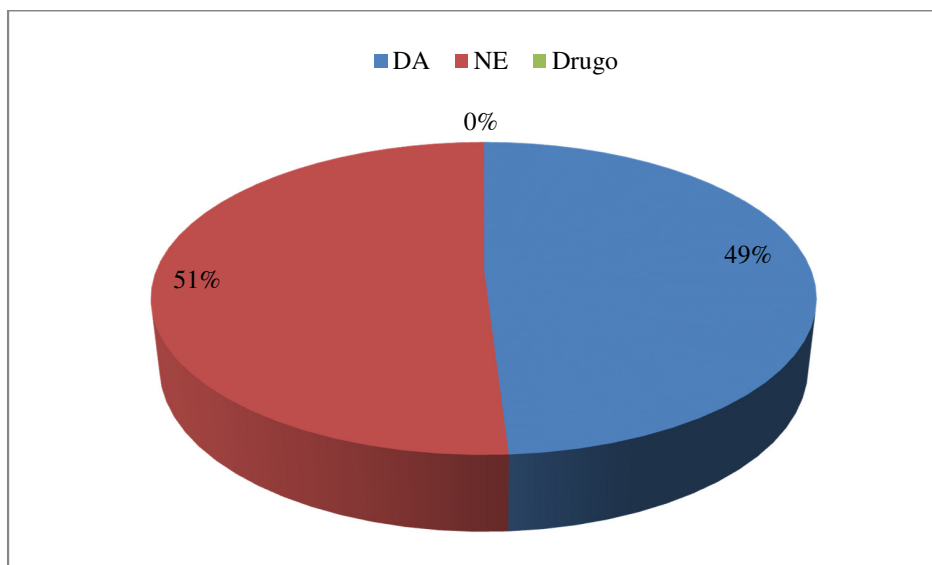
2. vprašanje: Ste že kdaj kot turist obiskali koroško regijo?

Graf 2: Ste že kdaj kot turist obiskali koroško regijo? (N=102)

Večina anketirancev je že obiskala koroško regijo kot turist (60,59 %).

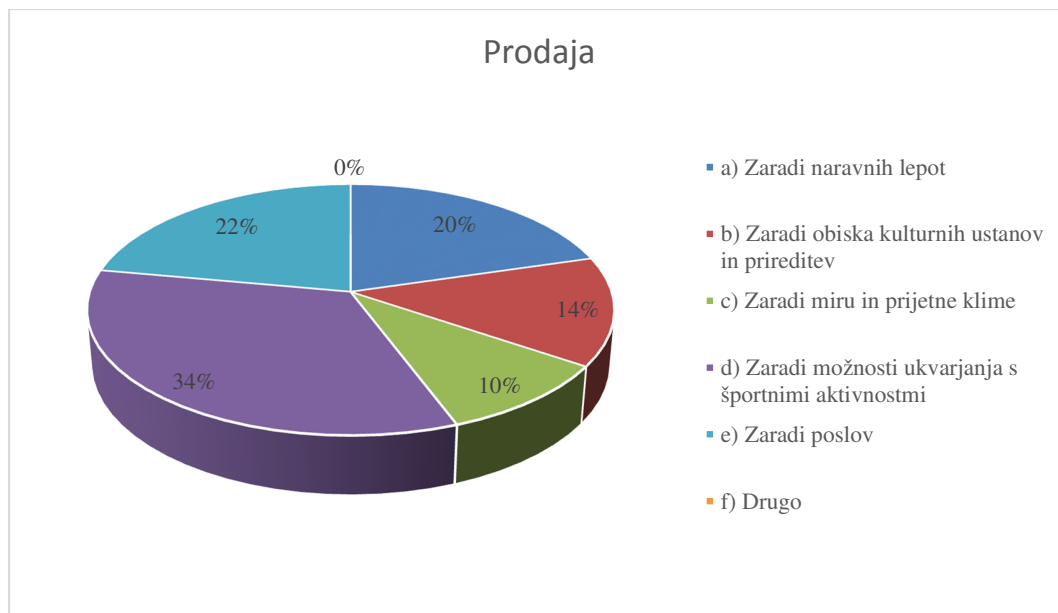
3. vprašanje: Ali ste vedeli, da je več kot 60 % Koroške pokrite z lesom in da je ta material odločilno vplival na življenje ljudi nekoč in danes?

Graf 3: Ali ste vedeli, da je več kot 60 % Koroške pokrite z lesom in da je ta material odločilno vplival na življenje ljudi nekoč in danes? (N=102)

Rezultati odgovorov na to vprašanje so nas presenetili, saj nismo pričakovale, da večina ljudi ne ve (51 %), da koroško kulturno krajino zaznamuje les kot glavni produkt gozda.

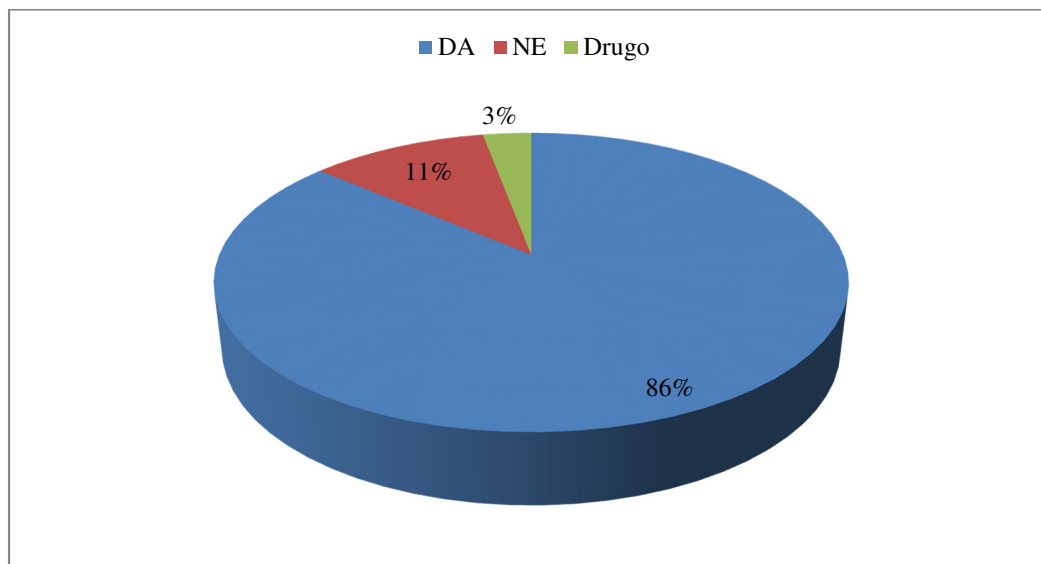
4. vprašanje: Zaradi česa ste primarno obiskali Koroško? (Možnih je več odgovorov.)

Graf 4: Zaradi česa ste primarno obiskali Koroško? (N=357)

Z analizo tega vprašanja smo ugotovile, da se je kar 20 % anketirancev za obisk Koroške odločilo zaradi naravnih lepot, ki jih ta destinacija ponuja. 14 % anketirancev je Koroško obiskalo zaradi kulture, 10 % zaradi miru in prijetne klime, kar 34 % pa zaradi športnih aktivnosti, s katerimi se lahko tukaj ukvarjajo, ter 22 % iz poslovnih in drugih razlogov. Iz tega lahko razberemo, da Koroška najbolj privablja turiste zaradi možnosti ukvarjanja s športnimi aktivnostmi.

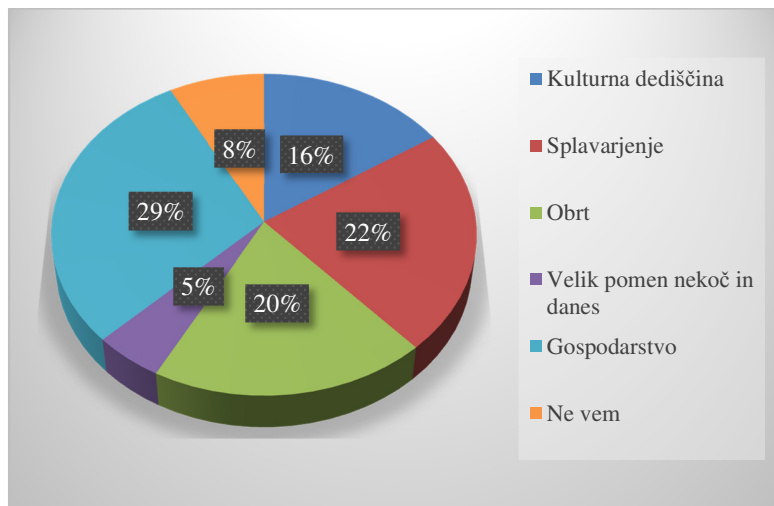
5. vprašanje: Ali menite, da je kulturna dediščina Koroške premalo poznana med ljudmi?

Graf 5: Ali menite, da je kulturna dediščina Koroške premalo poznana med ljudmi? (N=102)

Večina, kar 86 % anketirancev, meni, da je kulturna dediščina Koroške premalo prepoznavna, kar je zelo zaskrbljujoč podatek, ki nam sporoča, da moramo še veliko postoriti, predvsem na področju promocije in povezovanja posameznih turističnih ponudnikov med seboj. Le 11 % anketirancev meni, da je koroška kulturna dediščina dovolj prepoznavna, 3 % anketirancev pa svojega mnenja niso mogli opredeliti.

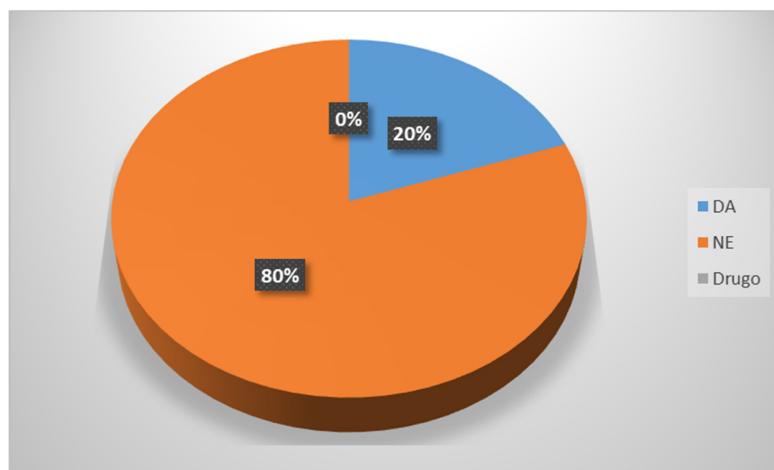
6. vprašanje: Na kaj pomislite ob pojmu »les kot produkt kulturne dediščine Korošcev«?

Graf 6: Na kaj pomislite ob pojmu "les kot produkt kulturne dediščine Korošcev"? (N=102)

Kot lahko razberemo iz grafa, se ljudem ob pojmu „les kot produkt kulturne dediščine Korošcev“ porodi mnogo različnih misli. Največji odstotek (29 %) ljudi je zapisalo, da ob tem pojmu pomislijo na kulturno dediščino, ki jo predstavlja les.

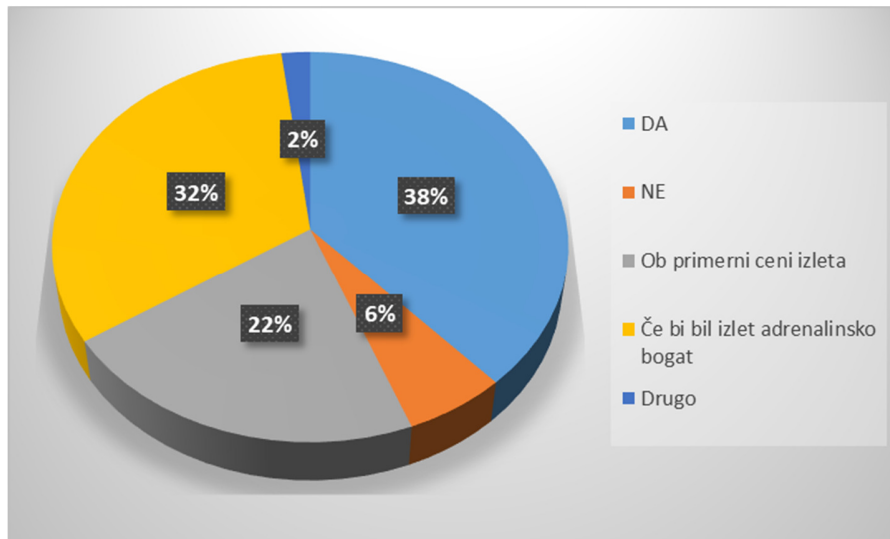
7. vprašanje: Ali ste na trgu že zasledili posebno turistično ponudbo – izlet na Koroškem, ki bi vsebovala les kot kulturno doživetje?

Graf 7: Ali ste na trgu že zasledili posebno turistično ponudbo - izlet na Koroškem, ki bi vsebovala les kot kulturno doživetje? (N=102)

Več kot polovica anketiranih (80 %), še ni slišala ali zasledila izleta na Koroškem, ki bi ponujal les kot kulturno doživetje. Iz tega lahko sklepamo, da bi naš novonastali produkt ne imel večje konkurence na trgu, saj je za podoben produkt slišalo le 20 % anketirancev.

9. vprašanje: Če bi imeli možnost, ali bi se udeležili takšne turistične ponudbe, kjer bi aktivno doživljali in spoznavali dediščino Korošcev preko lesa?

Graf 8: Če bi imeli možnost, ali bi se udeležili takšne turistične ponudbe, kjer bi aktivno doživljali in spoznavali dediščino Korošcev preko lesa? (N=102)

38 % anketirancev bi se takšnega izleta udeležilo, 32 % bi se ga udeležilo ob primerni ceni, 22 % pa, če bi bil adrenalinsko bogat. Sklepamo lahko, da bi načrtovani doživljajski izlet lahko uspešno tržili in s tem dobili pričakovani zaslužek ob primerni ceni in seveda dobri promociji.

PRILOGA 7: ANKETNI VPRAŠALNIKI V SLOVENŠČINI IN NEMŠČINI

ANKETNI VPRAŠALNIK ZA POTENCIALNE OBISKOVALCE, KI BI BILI PRIPRAVLJENI SPOZNAVATI KOROŠKO SKOZI KULTURNA DOŽIVETJA LESA

Pozdravljeni!

Smo Ksenija, Nika, Sabina in Blažka, dijakinje programa gastronomija in turizem na Srednji šoli Slovenj Gradec in Muta. V sklopu razpisa TZS 15. mednarodnega festivala Več znanja za več turizma pripravljamo raziskovalno nalogo na temo Koroške kulturne krajine, z osrednjo temo les. S to anketo želimo izvedeti, ali so obiskovalci pripravljeni spoznavati Koroško skozi kulturna doživetja lesa, ki so jih prebivalcem te pokrajine zapustili njihovi predniki. Prosimo, da obkrožite črko pred izbranim odgovorom ali da zapišete Vaš odgovor na za to pripravljene črte.

Anketa je anonimna.

Za odgovore se Vam že vnaprej zahvaljujemo.

Spol:

- a) Ženski
- b) Moški

1. Starost:

- a) do 26 let
- b) 26–50 let
- c) 50–70 let
- d) več kot 70 let

2. Ste že kdaj kot turist obiskali koroško regijo?

- a) Da
- b) Ne

3. Ste vedeli, da je več 60 % Koroške pokrite z lesom in da je ta material odločilno vplival na življenje ljudi nekoč in tudi danes?

- a) Da
- b) Ne
- c) Drugo: _____

4. Zaradi česa ste primarno obiskali Koroško? Obkrožite največ dva odgovora.

- a) Zaradi naravnih lepot
- b) Zaradi obiska kulturnih ustanov in prireditev
- c) Zaradi miru in prijetne klime
- d) Zaradi možnosti ukvarjanja s športnimi aktivnostmi
- e) Zaradi poslov
- f) Drugo: _____

5. Ali menite, da je kulturna dediščina Koroške premalo poznana med ljudmi?

- a) Da
- b) Ne
- c) Drugo: _____

6. Na kaj pomislite ob pojmu "les kot produkt kulturne dediščine Korošcev"?

Odgovor: _____

7. Ali ste na trgu že zasledili posebno turistično ponudbo - izlet na Koroškem, ki bi vsebovala les kot kulturno doživetje?

- a) Da
- b) Ne
- c) Drugo: _____

8. Če bi imeli možnost, ali bi se udeležili takšne turistične ponudbe, kjer bi aktivno doživljali in spoznavali dediščino Korošcev preko lesa ?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ob primerni ceni izleta
- d) Če bi bil izlet adrenalinsko bogat
- e) Drugo: _____

HVALA ZA VAŠE ODGOVORE!

DER FRAGENBOGEN FÜR DIE POTENCIELLE BESUCHERN, DIE FÜR KÄRNTEN KENNEN ZU LERNEN BERIET SIND

Hallo!

Wir sind Ksenija, Nika, Sabina und Blažka, die Schülerinnen aus Programm Gastronomie und Tourismus von Srednja šola Slovenj Gradec in Muta. Innerhalb des Ausschreibung TZS 15. Internationales Festival »Več znanja za več turizma« machen wir eine Forschungsaufgabe auf das Thema Kärntner Kulturlandschaft, mit dem Akzent auf Holz. Mit diesen Fragenbogen möchten wir erfahren, ob die Besucher bereit sind Kärnten durch die kulturellen Erfahrungen des Holzes kennen zu lernen.

Bitte kreisen Sie den Buchstaben vor der Antwort oder schreiben Sie Ihre Antwort auf die Linie.

Der Fragenbogen ist anonym. Danke für die Mitarbeit.

Geschlecht:

- a) Maskulinum
- b) Weiblich

1. Alter

- a) Bis 26 Jahre
- b) Von 26 bis 50 Jahre
- c) Von 50 bis 70 Jahre
- d) Mehr als 70 Jahre

2. Haben Sie als Tourist schon die Kärnten besucht?
- a) Ja
 - b) Nein
3. Haben Sie gewusst, dass mehr als 60% Kärnten mit Wald bedeckt ist und dass dieses Material einen großen Einfluss auf unser Leben hat?
- a) Ja
 - b) Nein
 - c) Anders: _____
4. Warum haben Sie die Kärnten besucht?
- a) Viele Naturschönheiten.
 - b) Kulturelle Institutionen und Veranstaltungen
 - c) Frieden und angenehmes Klima
 - d) Sportaktivitäten
 - e) Beruf
 - f) Anders: _____
5. Meinen Sie, dass das kulturelle Erbe in der Kärnten zu wenig bekannt ist?
- a) Ja
 - b) Nein
 - c) Anders: _____
6. An was denken Sie an der Begriff »Holz als Produkt des kulturellen Erbes von Kärntner«?
- Antwort: _____
7. Haben Sie schon irgendwo spezielles Angebot für die Ausflüge nach Kärnten gesehen, das Holz als Erlebnis enthält?
- a) Ja
 - b) Nein
 - c) Anders: _____
8. Ob Sie die Gelegenheit hatten, würden Sie an solche Angebote teilnehmen?
- a) Ja
 - b) Nein
 - c) Ob der Preis gut ist
 - d) Ob der Ausflug adrenalinvoll ist
 - e) Anders: _____

DANKE FÜR IHRE ANTWORTEN!

PRILOGA 8: ANKETA ZADOVOLJSTVA GOSTOV

Ker želimo, da naši obiskovalci zadovoljni zapustijo Koroško in s sabo odnesejo lepe ter prijetne spomine, Vas vljudno prosimo, da rešite to anonimno anketo, ki nam bo pri pripravi naslednjih, še boljših izletov v veliko pomoč.

Spol:

- a) Moški
- b) Ženska

Starost:

- a) otrok do 15 let
- b) mladostnik do 26
- c) 26–50let
- č) nad 50 let

1. Vam je bil izlet všeč?

- a) DA, ocenite ga z oceno od 1 do 5 (zapišite vašo oceno)_____
- b) NE
- c) Drugo:_____

2. Katera storitev, delavnica, ogled vam je bil/-a na izletu najbolj všeč?

3. Kaj bi na izletu spremenili?

4. Katere storitve, delavnice, ponudnika bi na izletu še posebej pohvalili?

5. Kaj bi si na takšnem izletu še želeli ogledati oz. katere delavnice in prikaze bi želeli še preizkusiti?

6. S kakšno oceno bi ocenili lokalnega vodnika?

- a) Zadovoljivo
- b) Dobro
- c) Zelo dobro

7. S kakšno oceno bi ocenili ponudnike gostinskih storitev?

- a) Zadovoljivo
- b) Dobro
- c) Zelo dobro

8. Ali bi izlet priporočili vašim znancem? (možnih je več odgovorov)

- a) Da, z veseljem
- b) Ne, ker ni zanimiv
- c) Mogoče, če bi se zvišala kakovost storitev
- č) Verjetno, če bi bila primernejša, nižja cena,
- d) Drugo: _____

HVALA ZA VAŠE ODGOVORE!

PRILOGA 9: POTREBNA DOKUMENTACIJA ZA IZVEDBO IZLETA**Tabela 4: Dokumentacija**

PODJETJE	SEDEŽ PODJETJA	KONTAKT	DAVČNA ŠTEVILKA	POTREBNA DOKUMENTACIJA
			MATIČNA ŠTEVILKA	
Vaš profit, d.o.o - Koroški splavarji na Dravi	Gortina 145b, 2366 Muta	Tel. 02 87 23 333 GSM: 040 186 508 Email: info@splavarjenje.com	86182404	Naročilnica za rezervacijo termina
			2163136	
Vabo, d. o. o	Glavni trg 43, 2380 Slovenj Gradec	Tel. 02 883 98 50 Email: rezervacija@kope.si	28847261	Pogodba o sodelovanju
			2191393	
Gostilna Bučinek Metka Šmon s. p.	Vodriž 6, 2381 Podgorje pri Slovenj Gradcu	Tel. 02 88 58 222	48300276	Naročilnica za rezervacijo
			5059903000	
Regal lesno in trgovsko podjetje d. o. o.	Šmartno 120, 2383 Šmarno pri Slovenj Gradcu	Tel. 02 882 11 30	16834933	Pogodba o sodelovanju
			5379628	
Koroški pokrajinski muzej	Glavni trg 24, 2380 Slovenj Gradec	Tel. 02 62 12 522 Email: info.sg@kpm.si	36339954	Pogodba o sodelovanju
			1782681	
Gostilna Hober Hober Herman, s. p.	Breznica 32, 2391 Prevalje	Tel. 02 82 40 135	39317919	Naročilnica za rezervacijo
			1832166	

PRILOGA 10: VABILO

KARETA TURIZEM

Prežihova ulica 24

2390 Ravne na Koroškem

“K3 – ZGODBE KOROŠKEGA LESA”

Vabimo vas na kulturno doživetje Koroške skozi zgodbe koroškega lesa. Skupaj se bomo podali na nepozabno raziskovanje koroške kulturne krajine, kjer bomo spoznali pomembnost kulturne dediščine lesa. Tridnevno doživetje zajema različne aktivnosti, kot so splavarjenje, tradicionalna peka v krušni peči in druge delavnice, ki bodo še dodatno popestrile vaš obisk.

Izlet bo potekal vsak konec tedna, od začetka maja do konca oktobra. Zberemo se v petek, ob 14. uri, na glavni avtobusni postaji v Slovenj Gradcu.

Cena vključuje:

- avtobusni prevoz po programu
- prenočišče (Hotel Vabo)
- aktivnosti (splavarjenje, delavnice na kmetiji Dvornik, peka kruha v podjetju Regal, d. o. o.)
- vstopnine (etnološki muzej, čebelarški muzej)
- gostinske storitve po programu na bazi polpenziona
- 22 % DDV
- organizacijo potovanja

VLJUDNO VABLJENI

VESELIMO SE DRUŽENJA Z VAMI

“DOŽIVITE UTRIP KOROŠKEGA LESA”

PRILOGA 11: VIRI CEN

Slika 1: Cenik storitev v Hotelu Vabo

Ponudba za nočitve in polpenzion v hotelu Slovenj Gradec.

Cene veljajo za skupine nad 20 oseb.

	POS.	ENA za osebo
1.	<i>POLPENZION</i>	35,00 €
2.	<i>Prijavnina</i>	1,00 €
3.	<i>Turistična taksa</i>	1,15 €

Slika 2: Cenik ogledov Čebelarke zbirke Mežica

Cenik
INDIVIDUALNI OGLEDI:
- otroci do osnovne šole: brezplačno
- otroci osnovne šole, dijaki, študenti: 1,50 EUR/osebo
- upokoženci: 2,00 EUR/osebo
- odrasli: 2,50 EUR/osebo
SKUPINE:
- šolske skupine (OŠ, srednje šole): 1,50 EUR/osebo
- skupine nad 10: 2,00 EUR/osebo
V ceno je vključen 22% ddr.

Ustni viri cen:

1. ŠMON, M. 2017. Ustni vir.
2. VEBER, V. 2017. Ustni vir.
3. IZLETNIK, MEŽNARC, I, 2017. Ustni vir.
4. KOMPAS d.o.o. Celje, MOHORKO, G. 2017. Ustni vir.
5. SMOLAK, E. 2017. Ustni vir.
6. KUMPREJ, B. 2018. Ustni vir.